

[Carsten Raft.]

førte Betragtninger om Moratorium, at jeg er enig med ham. De har før været fremsat af vort Partis Formand, det ærede Medlem Hr. Hasle, i Artikler og i Taler.

Dernæst vil jeg svare den højtærede Minister paa hans Imødegaaelse af min Dokumentation. Citaterne behøver vi ikke at komme ind paa, de vedrørte Direktør N. N. og handlede om Ophidselseskampagner o. lign. Det kan overhovedet ikke vedrøre vor Forespørgsel, den klare Paavisning af, hvorfor Situationen er, som den er. Disse Citater gaar min Dør forbi, man maa henvende sig til de Folk, de rammer.

Handelsministeren kom ind paa Spørgsmaalet Statsmonopol. Han sagde: Ønsker de Konservative Statsmonopol? Det maa de gøre, naar de vil have, at jeg skal købe Benzin op og lave Statslagre. Jeg spørger: Hvor hører den Betragtning hen? Vi har ikke ønsket Benzinindkøb ud over Beredskabskøb. Har vi ønsket Statsmonopol for Gødningsstofindkøb? Nej, vi ønsker, at Staten sikrer de Beholdninger, som Staten ellers i givet Fald maa lægge sin Haand paa, saaledes som den har gjort her. Derudover skal Staten efter vor Mening ikke blande sig i Erhvervslivet.

Der var en Tilbøjelighed hos den højtærede Handelsminister til at skyde Skylden paa Selskaberne. Jeg er ikke Benzinopkøber, siger Ministeren, det er jo Selskaberne, der køber Benzin op! Ja, men dér glemmer Handelsministeren, at i Realiteten har der været Benzin nok, det er Statens Udtagning af Beholdningerne, der har skabt hele Situationen. Hvis vi havde kunnet raade over de Benzinbeholdninger, som vi har, kunde det hele være fortsat i den Tid, vi alle venter det skal vare, inden Tilførslerne atter kommer i Gang. Det er i det Øjeblik, Staten lægger sin Haand paa Beholdningerne, at vi har Miseren. Det er derfor, vor Forespørgsel, med den store Tilslutning, den har faaet, efter min Mening rammer det centrale: dér er Skylden, og dér er Ansaret.

Jeg er ked af, at jeg ikke fik Svar paa Spørgsmaalet, om Muligheden for en lille Rationering, der ikke kan betyde fra eller til med Hensyn til vore Beholdningers Størrelse, altsaa en meget lille Ration til hver enkelt kørende, havde Ministerens Interesse. Jeg tror, at det for Produktionen, for Handelsselskaber og for Reparationsværksteder er af afgørende Betydning, at der kommer bare en lille Smule af det hele i Gang, saa tror jeg, megen Arbejdsløshed kan undgaa.

Ministeren havde ikke set meget til Ar-

bejdsløshed i Arbejdsløshedsberetningerne. Spørgsmaalet er, hvor langt den har naaet at gøre sig gældende. Det er jo et ganske frisk Problem, og det varer nogen Tid, før den opstaaede Arbejdsløshed naar frem til Skemaerne. Maa jeg spørge, om det kan være muligt, at der ikke kommer Titusinder af arbejdsløse, naar Samlefabrikkerne med deres over tusinde Arbejdere lukker, og de dertil knyttede Haandværkere bliver sendt hjem, naar Handelsselskaberne lukker, naar samtlige Reparationsværksteder maa sende over Halvdelen af deres Folk hjem, naar 16 000 Benzintanke efter den Redegørelse, jeg har faaet, arbejder paa kvart Kraft og maa lukke i stort Tal. Jeg tror ikke, der er Grund til at tegne hele denne Situation med lysere Farver. Jeg tror, man maa se i Øjnene, at det, der er sket, har ramt med en forfærdelig Haardhed, og at det danske Samfund i Almindelighed er forbløffet over, at Benzinen betyder saa meget for et moderne Samfund, og at der følger saa vældige Konsekvenser og saa vældige Ringdannelser i det Øjeblik, det slaar ned, som det har gjort.

Den højtærede Handelsminister ender i Diskussionen om Benzins Evne til at lagre unægtelig noget langt fra Forsvarsministerens Begyndelse, der var, at Benzinen blev ødelagt, idet han ender med det Udtryk, der stadig kommer igen: ikke salgbar. Jeg maa have Lov til at hævde, at det er heller ikke Formaålet med en Nødration, at den skal være salgbar. Jeg ved ikke, om den er salgbar; de Udtalelser, jeg har faaet fra ansete Videnskabsmænd, gaar ud paa, at den er salgbar. Men skulde der være nedsat Salgbarhed, er der i hvert Fald ubetinget Brugsevne. Disse Vædsker kan bruges, de er til Disposition til det Formaal, hvortil de er afsat, nemlig til Nødrationering, og ingen venter, at vi i de første Aar kommer ud over en Situation, hvor det er rigtigt, at Staten ligger med store Lagre som Nødration.

Den højtærede Minister spørger, om vi ikke skal ind paa at tale om Rationering af andre Varer. Nej, vi skal kun tale om denne Vare, fordi Staten ved at gribe ind i de normale Beholdninger, ved at udtage og beslaglægge sin Portion har ødelagt den Mulighed, der var for med de normale Beholdninger at tilfredsstille Publikums Behov. Alle de Varer, hvoraf der er Normalforsyning, og over for hvilke Staten ikke har grebet ind, er der ingen Grund til at diskutere her. Det er Sta-